

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

Τὴν 26 Νοεμβρίου 1848.

Ἡ Βιέννη, λέγει μία τῶν σοβαροτέρων ἐφημερίδων τῆς Γαλλίας, ἔπεσεν ὑπὸ τὴν θλιβεράν μοῖραν, ἥτις περιέμενεν αὐτὴν ἔπειτα στάσεως ἀσκόπου καὶ ἀρχαμένης δι' ἐγκλήματος ἀσυγγνώστου. Ἡ δὲ δημαγωγικὴ προπαγάνδα ἀπόλλυσι καὶ αὖθις τὸν ἀπεγνωσμένον κῦβον, ὃν ῥίπτει ἀπὸ ἐξ ἤδη μηνῶν εἰς ὅλας τὰς πρωτεύουσας τῆς Εὐρώπης. Ὅταν ὁ καπνὸς τῆς μάχης, ὅταν ἡ κόνις τῶν ἐρειπίων διασκεδασθῶσι, θέλει γεῖνη καταφανὲς τίνα εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιβαρύνῃ ἡ εὐθὺνὴ λύσεως τοσοῦτον σκληρᾶς.

Τί ἦσαν οἱ ἐπαναστάται τῆς Βιέννης; Τί ἦν ἡ Κυβέρνησις τῆς Αὐλῆς, μετὰ τῆς ἐκ σπουδαστῶν Γερουσίας τῆς, καὶ τοῦ στρατοῦ τῆς ἐκ τῶν κατοίκων τῶν προαστείων, οἵτινες ἐρουλοῦντων κατόπισιν τὸν τοὺς ἐκπεπληγμένους καὶ διηρημένους ἀστούς; Σημναικόντι φαινόμενον, ἀποδεικνύον τὴν πτωχίαν ὅλου τούτου τοῦ κινήματος. Κατὰ τὸν κλύδωνα, ὅστις συνταράσσει τὴν Βιέννην ἀπὸ ἐξ ἤδη μηνῶν, οὐδεὶς ἀνεδέχθη πρωτότυπος χαρακτήρ· οὐδεὶς πολιτικὸς ἀνὴρ ἀνεφάνη δυνάμενος ν' ἀναλάβῃ τὸ δυσχερὲς ἔργον τοῦ διευθύνειν τὴν Αὐστρίαν συνταγματικὴν.

Οἱ ἐπαναστάται δὲν ἔχουσιν ἐπὶ κεφαλῆς των, εἰμὴ πολιτικούς φιλολόγους, ἀπαγγέλλοντας διὰ τῶν ἐφημερίδων, τὰς τετριμμένας θεωρίας, ἅς οἱ δημαγωγοὶ τῆς Γερμανίας παρέλαβον παρὰ τῶν Γάλλων.

Ἀλλὰ δὲν ἀναστατοῦνται διὰ τῶν θεωριῶν τούτων ἐπικράτειαι, ὅπου οἱ χωρικοὶ τρέχουσιν ἀκόμῃ ν' ἀσπασθῶσι τὰς χεῖρας ἐκείνου, ὅστις ἤγγισε τυχὸν τὸ αὐτοκρατορικὸν κράσπεδον.

Θέλοντες νὰ ὑπερπηθῶσι τοὺς φυσικοὺς τῆς ἐλευθερίας νόμους, οἱ δημαγωγοὶ ἀποτυγχάνουσι πανταχοῦ εἰς τοὺς σκοποὺς των. Ἔμενε νὰ κάμωσιν ἀκόμῃ τελευταίαν ἀπόπειραν καὶ εἰς Βερολίνον, ἀλλ' οἱ ἄστοι τῆς ἐνδόξου ταύτης πόλεως ἦσαν εὐτυχέστεροι τῶν τῆς Βιέννης, διότι τὰ δραστήρια καὶ συνετὰ μέτρα τῆς ἐθνοφυλακῆς ἐπρόλαβαν πᾶν ἀπεικταῖον· οὐδ' ὑψώθη τῶν βαρβάρων χρόνων ἡ ἐρυθρὰ καὶ αἱματοβαφὴς σημαία τοῦ στρατοδικείου.

Ἀλλ' ἱστορικοὶ πιστοὶ τῶν καθ' ἡμᾶς, κρίνομεν ἀναγκάσιον νὰ διηγηθῶμεν ἐν συντόμῳ τὰ τελευταῖα τοῦ Βερολίνου συμβάντα, ἀφίνοντες τὰς ἐπ' αὐτῶν σκέψεις εἰς ἄλλους.

Ὁ φόβος ἀντιδράσεώς τινος ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως εἶχεν εἰσχωρήσει εἰς τὰς κεφαλὰς καὶ τῶν φιλελευθέρων τοῦ Βερολίνου, ὡς ἐγένετο τοῦτο πρότερον ἐν Βιέννῃ. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἤρχισε πλαγίᾳ τις πάλῃ μεταξὺ βασιλέως καὶ ἔθνοσυνελεύσεως, ἐκ τῆς ὁποίας τὰ πράγματα τοῦ βασιλείου τούτου προέβαινον καθεκάστην ἐπὶ τὸ χεῖρον, ἐπαπειλοῦντα ἐπικειμένην τινὰ ῥῆξιν.

Ἐνώπιον τῶν δυσκολιῶν τῆς θέσεως παραιτεῖται τὸ ὑπουργεῖον Πφούελ, ὅπερ ἦν ἥμισυ δημοφιλές. Ὁ βασιλεὺς δέχεται μὲν τὴν παραίτησίν του, ἀλλὰ διανοούμενος νὰ θέσῃ ὅριον εἰς τὰς τάσεις τῶν δημαγωγῶν, ἀποφασίζει νὰ καλέσῃ εἰς τὰ πράγματα τὸν

θεῖόν του στρατηγὸν Βρανδεβούργον, ἄνδρα, φυσικῶς τῷ λόγῳ, ἀριστοκράτην. Πληροφορηθεῖσα τοῦτο ἡ ἔθνοσυνέλευσις, συντάσσει ἐν τάχει ἐπιστολὴν τινὰ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἐπιφορτίζει ἐπιτροπὴν τῆς νὰ μεταβῇ καὶ ἐγχειρίσῃ αὐτήν. Ὁ βασιλεὺς δὲν ἐδέχθη τὴν ἐπιτροπὴν, ἐπὶ λόγῳ συνταγματικωτάτῳ, ὅτι δὲν ἦτο παρὼν τις ἐκ τῶν ὑπουργῶν του· εἶπεν δὲ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ὅτι θέλει ἐπιφορτίσει τινὰ τῶν ὑπουργῶν του νὰ παραλάβῃ τὴν ἀναφορὰν των. Τότε εἰς τῶν ἀντιπροσώπων, ὁ γνωστὸς Ἰακώβης, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν βασιλέα, ἀνεφώνησε τοὺς ἐξῆς λόγους· « Οἱ βασιλεῖς δὲν θέλουσι ποτὲν ἀκούσωσι τὴν ἀλήθειαν. »

Εἰς τοὺς ἀπρεπεῖς τούτους λόγους, ὁ μὲν βασιλεὺς τῷ ἔστρεψε τὰ νῶτα, οἱ δὲ λοιποὶ συναδελφοὶ τοῦ Ἰακώβη δυσηρεστήθησαν ἄκρως, ὡς καὶ ἅπανα ἡ Συνέλευσις, ἐν ἣ ἀντιπρόσωπός τις, κατακρίνων τὴν πράξιν τοῦ σφόδρα ἐκείνου δημοκράτου,

« Καὶ αὐτὸς ὁ ἀνθρακεὺς, εἶπεν, εἶναι κύριος εἰς τὸν οἶκόν του. Ἄς ἀφήσωμεν εἰς τοὺς βασιλεῖς τὸ τοῦλάχιστον τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν χαίρει » καὶ ὁ ἔσχατος πωλητὴς, τοῦ νὰ μὴν ἀκροᾶται » ὀχληρόν τινα, ὅστις τὸν καταδιώκει μέχρι αὐτοῦ » τοῦ δωματίου του. »

Ἀλλὰ τὰ δημοκρατικὰ Κλοῦβ ἐσκέφθησαν ἄλλως. Τὴν ἐσπέραν τῆς 5 νοεμβρίου περὶ τοὺς χιλίους πολίτας, μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων, ἐπορεύθησαν εἰς τὸ κατάστημα τῶν συνεδριάσεων τῆς ἀριστερᾶς ἄκρας με σημαίας καὶ ἐπιγραφὰς ἐξυμνοῦντες καὶ αἰνοῦντες τὸ κίνημα τοῦ Ἰακώβη.

Τὸ ὀχλαγωγικὸν τοῦτο κίνημα φαίνεται ἐπέσπευσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ βασιλέως τοῦ νὰ διορίσῃ ὑπουργεῖον τῆς ἐμπιστοσύνης του, καὶ τὴν 8 νοεμβρίου ἐξεδόθησαν τὰ διατάγματα τοῦ διορισμοῦ ὑπουργείου Βρανδεμβούργ, καὶ διάγγελμα τοῦ βασιλέως, δι' οὗ διετάττετο ἡ μετὰθεσις τῆς ἑδρας τῆς Συνελεύσεως ἐκ Βερολίνου εἰς Βρανδεμβούργ, μικρὰν πόλιν, ὀλίγους σταδίους ἀπέχουσαν τοῦ Βερολίνου.

Ἡ Συνέλευσις δὲν ὑπήκουσε.

Τότε τὸ ὑπουργεῖον εἰσάγει ἐντὸς τῆς πόλεως στρατὸν 16 περίπου χιλιάδων, καὶ τὴν 10, ἐνῷ συνῆλθεν ἡ Συνέλευσις εἰς τὸ κατάστημα τῶν συνεδριάσεών της, στρατεύματα περιεκύκλωσαν τοῦτο καὶ ἀπηγόρευον τὴν εἴσοδον παντὸς ἐξωθεν ἐρχομένου. Ἐξελθόντες τότε οἱ ἀντιπρόσωποι, μετέφερον τὰς συνεδριάσεις τῶν ἀπὸ οἴκου εἰς οἶκον, διαμαρτυρούμενοι κατὰ τοῦ αὐθαιρέτου τοῦ ὑπουργείου, ὥσπου διέκοψε καὶ αὐτὰς ἡ κυβέρνησις διὰ τῆς βίας, ἔθεσε δὲ τὴν πόλιν εἰς κατὰστασιν πολιορκίας, ἐμπόδιζε τὴν ἐλευθεροτυπίαν, τὰς συναθροίσεις τοῦ λαοῦ, κτλ.

Ἀλλὰ τὸ ὀχλαγωγικὸν τοῦτο πνεῦμα κατετροπώθη ἄρα γε ἐντελῶς; Δυστυχῶς ὅχι· ἤδη συνταράττει τὴν Ἰταλίαν, καὶ εἶναι φόβος μὴ ἴδωμεν καὶ αὐτοῦ τὰς σκηνὰς τῆς Βιέννης καὶ τῶν Παρισίων. Οἱ σφόδρα δημοκράται, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς Ἰταλικῆς ἐνότητος, ζητοῦσι νὰ ἐγκαθιδρύσωσιν Πανιταλικὴν τινὰ Δημοκρατίαν. Ὁ δυστυχὴς Ρόσσος, ἄλλοτε πρέσβυς τῆς Γαλλίας εἰς Ῥώμην καὶ ἐσχάτως ὑπουργὸς τοῦ Πάπα, ἔπεσε θῦμα τοῦ πνεύματος τούτου, σφαγείς ὑπὸ τινὸς καθ' ἣν ὥραν κατέβαινε τοῦ ὀχλήματός του διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν του. Τοῦ πνεύματος τούτου συν-

ἐπεὶ αὖ καὶ ἡ κατὰ τὰς 4/16 ε. μ. ἐκράγισα ἐν Ῥώμῃ ἐπαναστάσεις. Τὸ παλάτιον τοῦ Πάπα ἐπολιορκήθη, οἱ ἔλθετο μετὰ τῶν πολιτῶν καὶ τῆς ἐθνοφυλακῆς συνεκρούσθησαν αἷμα ἐθρεξε καὶ τὴν ἀγίαν πόλιν, καὶ ὁ Πάπας ἐτοιμαζόμενος νὰ δραπετεύσῃ ἀπὸ τὴν ἐδραν τοῦ Ἁγίου Πέτρου διὰ Μελίτην ἢ Μασσαλίαν, κρατεῖται οἰνοὶ φυλακισμένος εἰς τὸ Χουβρινάλιον! ...

Εἰς τὴν Γαλλίαν τὰ πράγματα φαίνονται προβαίνοντα ἐπὶ τὸ κρεῖττον μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ συνταγματος. Ἡ πάλῃ ἅπαντα ὑπάρχει σήμερον περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ προέδρου τῆς δημοκρατίας. Οἱ κυριώτεροι υποψήφιοι παρουσιάζονται δύο, ὁ στρατηγὸς Καβαϊνιάκ καὶ ὁ Λουδοβίκος Ναπολεὼν Βοναπάρτης, ἀνεψιὸς τοῦ Ναπολεόντος. Ἡ ἐκλογὴ ἄρχεται καλ' ὅλην τὴν Γαλλίαν εἰς τὰς 10 δεκεμβρίου [29 νοεμβρίου], καὶ θέλομεν ἶδει ἐντὸς ὀλίγου ποία ἔσεται τῆς Γαλλίας ἡ τύχη. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἅπαντα εἶναι οἰνοὶ διηρημένῃ εἰς δύο μεγάλα στρατόπεδα· οἱ μὲν ὑποστηρίζουσι τὴν υποψηφιότητα τοῦ Καβαϊνιάκ, οἱ δὲ τὴν τοῦ Βοναπάρτου. Ὁ στρατάρχης Βουγῶδ, οἱ στρατηγοὶ Σαγγρανιὲ καὶ Βεδῶ ἀπεποιήσαν τὴν τιμὴν τοῦ νὰ τεθῶσιν υποψήφιοι. Μόνος δὲ ὁ Λαμαρτίν καὶ ὁ Λεδριουὶ ῥολὲν μένουσιν εἰσέτι, ἀλλὰ τὸν μὲν ὑποστηρίζουσιν οἱ σφόδρα δημοκρατικοί, τὸν δὲ μία μόνη ἐφημερίς, *Τὸ Κουὸν Καλὸρ*· ἐνῷ ἐκ τῶν δύο ἄλλων υποψηφίων ὁ μὲν Βοναπάρτης ἔχει ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν *Τόπορ*, τὴν *Γαλλίαν* καὶ τὴν *Συνταγματικὴν*· ὁ δὲ Καβαϊνιάκ, τὴν *Ἐθνικὴν*, τὸν *Αἰῶνα* καὶ τὴν *Ἐφημερίδα τῶν Σιζιτήσεων*.

Καὶ τόσα μόνον περὶ πολιτικῶν. Ἦδη δὲ μετὰ βαίνομεν εἰς τὸ κυριώτερον ἀντικείμενον τῶν *Ἑργῶν* καὶ *Ἡμερῶν*, τὰ κοινωνικά.

Ἐῤχομεν εἰπεῖ καὶ τὸν παρελθόντα μῆνα, ὅτι ἂν καὶ ἡ Γαλλία ἐδημοκρατήθη, δὲν ἐμπόδισεν ὅμως τοῦ νὰ παραδίδεται καὶ εἰς διασκεδάσεις. Εἷς τινα Γαλλικὴν ἐφημερίδα εὐρίσκομεν τὴν ἐξῆς ἐπιστολικίαν περιγραφὴν τῶν διδομένων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως διασκεδάσεων, ἐν ᾗ εὐρίσκεται καὶ εἰκὼν τις τῆς ἐνεστώσης τῆς Γαλλίας καταστάσεως· μεταφράζομεν δὲ αὐτὴν ἐνταῦθα, ὡς πλήρῃ ἀττικῷ ἁλατος. Γράφει ἐπαρχιώτης τις ἐκ Πιερσιῶν πρὸς φίλον του ἄλλον ἐπαρχιώτην κάτοικον ἐπαρχίας.

«... Ἀς ὁμιλήσωμεν τώρα καὶ περὶ Μαράστου. Ἰδοὺ ἄνθρωπος, ὅστις ἡξεῖρε τὴν δουλειάν του, καὶ ὅστις ἀγαπᾷ ὡσαύτως τὸν χορὸν. Ἐλθὲ εἰς Πιερσιῶν νὰ ἰδῇς ἓνα χωρὸν τοῦ προέδρου! Ὑπάρχουσιν αὐτοῦ πράγματα καὶ ἄνθρωποι, ὡς δὲν ἀπαντᾷ τις πλέον. Ἄλλως καλοὶ ἄνθρωποι, ἀπερίκοπτοι (*sans fin*), προγαστορεῖ, μὲ τὰ χονδρὰ ὑποδήματά των καὶ τὰς ἔτι χονδρότερας χεῖράς των. Ὅλα ταῦτα γελῶσι θορυβῶδῶς καὶ πατοῦσιν ὁ εἰς τοῦ ἄλλου τοὺς πόδας χωρὶς νὰ ζητήσῃσι συγγνώμην. Τρώγουσι, πίνουνσι καὶ ἀναχωροῦσι μετὰ τῶν συζύγων των, καλῶν γυναικῶν, φοινικοπαρειῶν, καὶ τοσοῦτον εὐσώμων, ὥστε εἶναι ἱκαναὶ νὰ χορηγήσωσιν εἰς δέκα ἔτη ἑνδεκα δημοκράτας εἰς μίαν μοναρχίαν.

Ἀγαπῶ τοὺς ἀνθρώπους τούτους. Δὲν συνήθισαν

νὰ παρεκρίσκονται εἰς ἀριστοκρατικὰς συναναστροφάς, καὶ τότε διασκεδάσουσι μὲ τὰ σωστά των. Ὁ πρόεδρος παρουσιάζεται αὐτοῦ ὡς ἀπλοῦς θνητός, καταδεχόμενος νὰ μηδεὶα πρὸς τὰ μικρὰ ταῦτα ὄντα, τὰ ὅποια ἡδύοχησε νὰ ὑποδεξιῶσῃ. Τῷ ὄντι, εἶναι ἀξίεπαινος διὰ τοῦτο. Ἐπρωτίμην νὰ δαπανᾷ κατὰ μῆνα πέντε χιλιάδας φράγκων, ἐνῷ ἡδύνατο νὰ τὰς βάλλῃ εἰς τὸ θηλακίον του, καὶ νὰ εὐχαριστήῃ νὰ κρούῃ τὴν κιθάραν διὰ νὰ διασκεδάσῃ, διότι, ὡς λέγουσιν, εἶναι ἄριστος κιθαρωδός, καὶ διὰ τοῦτο, ὑποθέτω, εἶναι καὶ ἄριστος πολιτικός, κατὰ τὸν κανόνα τοῦ Σωκράτους.

Ἐλησμόνησα νὰ σὲ εἰπῶ, ὅτι οἱ προσκεκλημένοι ὄχι μόνον λαμβάνουσιν ἀρίστην ὑποδεξίωσιν, ὅταν φθάσωσιν, ἀλλ' ὁ Κ. πρόεδρος καὶ ἡ Κ. Προεδρίνα εἶναι πλήρεις φιλοφρονήσεων πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὶν ἔλθωσιν. Ὡ! πόσον εἶναι καλῆτερα τώρα παρὰ ἐπὶ μοναρχίας. Ὅταν ὁ βασιλεὺς εἶδιδε χοροὺς, δὲν ἐτόλμα νὰ ἐμπόδισῃ τὴν κυκλοφορίαν τῶν περιέργων πέριξ τῶν Τουίλερίων, διότι ἂν ἔπραττε τοῦτο ἡ Ἐθνικὴ ἤθελε τὴν ἐπιούσαν τὸν στολίσαι καθὼς πρέπει. Ἐφοβεῖτο τὴν Ἐθνικὴν ὡς πτωχὸς αὐτὸς βασιλεὺς, καὶ τοῦτο μάλιστα ἦτο τὸ πλέον ἀδύνατον αὐτοῦ μέρος. Σήμερον, ὅτε ὁ Κ. Μαρᾶστ, τότε συντάκτης τῆς Ἐθνικῆς, εἶναι βασιλεὺς καὶ αὐτὸς, ἐτακτοποιήσεν ὅλα ταῦτα. Παρεμποδίζει ἀυστόλως τὴν γέφυραν τῆς Ὁμονοίας, καὶ ἐπειδὴ πάντες οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἴσοι, διέταξε ν' ἀποδιώκῃσι πάντας ἐξ ἴσου, ὅταν θέλωσι νὰ πλησιάσωσι τοῦ παλατίου, ὅπου διασκεδάζει αὐτὸς τε καὶ οἱ οἰκεῖοί του. Ἀλλ' ὁ ὄχλος εἶναι προειδοποιημένος περὶ τούτου, ἐπειδὴ ἐγγράφη ἐπὶ τῶν τοίχων *ἐλευθερία, ἰσότης, φιλότης*.

Ἐγὼ ὅμως, ἐνίοτε πατῶ τὴν δημοκρατικὴν ταύτην ἀπαγόρευσιν καὶ ὑπάγω νὰ ἰδῶ τὴν ἀπόλυσιν χοροῦ τινος προεδρικοῦ. Ὡ! πόσον τὸ πρᾶγμα εἶναι ὠραῖον ἰδεῖν! Βλέπεις αὐτοῦ πλέον τῶν διακοσιῶν ὀχλημάτων παντὸς χρώματος, περμενόντων μετὰ σωροῦ πολιτῶν ἐκλογέων, οἵτινες ἀνοίγουσι τὰς θυρίδας ἀντὶ δύο σολδίων, καὶ προφυλάττουσιν ἀπὸ τὴν ὥθῃσιν τοῦ τροχοῦ τοὺς πολίτας προσκεκλημένους. Ὑπάρχουσι πολλοὶ παρασημοφόροι κύριοι εἰς τὸν χορὸν τῆς αὐτοῦ Ἐθνικῆς Ὑψηλότητος, τοῦ Κ. Προέδρου τῆς Συνελεύσεως. Ὁφελοῦμαι τῆς περιστάσεως ταύτης διὰ νὰ σοὶ ἀναγγείλω, ὅτι ἐν Γαλλίᾳ δὲν θέλουν σταυροφορεῖ εἰς τὸ ἐξῆς εἰμὶ ὅσοι φονεύσωσιν ἓνα τοῦλάχιστον ἀντάρτην. Ἀλλως οὐκ ἐστὶ γενέσθαι· διότι ἤθελεν εἰσθαι τότε τὸ ἴδιον, ὡς νὰ ἔλεγον εἰς τὸν Κ. Καβαϊνιάκ· «ἤδη, ὅτε ἐλάβετε παράσχημα ὡς στρατηγός, δὲν δύνασθε νὰ λάβητε πλέον τοιαῦτα εἰμὶ ὡς ῥήτωρ. » Τοῦτο δὲν εἶναι λογικόν.

Ὅπως δ' εἰπεῖν, ἄνω ποταμῶν χωροῦσι πηγάϊ.

Μὴ παραπονούμεθα, ὅτι δὲν κερδαίνομεν τίποτε· εἴμεθα εὐτυχέστατοι ὅταν δὲν χάνωμεν τίποτε· διότι πάντες ἤδη ἀποβάλλουσί τι. Οἱ μὲν τὴν δημοτικότητά των, οἱ δὲ τὰς ἀρχάς των, οὗτοι μὲν χάνουσι τὸν καιρὸν των, ἐκεῖνοι δὲ τὴν κατάστασίν των, ἄλλοι δὲ τὰς ἐλπίδας των, καὶ ἄλλοι τὴν κεφαλὴν των.

Ὁ δὲ Κ. Λεδερίε ἔχασε τὸν πλανήτην του!

Ἰδοὺ καὶ ἕτερος ἀσεῖσμος τῆς Ἐθνικῆς. Ἀνάγκη.

νά σέ διηγήθῳ ὅλην τὴν ἱστορίαν ταύτην, καὶ θέλεις ἰδεῖ ἕως ποῦ φθάνει ἡ πολιτικὴ τῶν κομμμάτων.

Ἐνθυμείσαι, ὅτι πρὸ δύο ἢ τριῶν ἐτῶν ὁ Κ. Λεβερριέ ἀνεκάλυψεν ἕνα πλανήτην. Ἄν δὲν ἐφαινετο, ἀφελκτικῶς ὅμως ὑπῆρχεν. Ἐπειτα, ἂν ἔβλεπον τὸν πλανήτην τούτον, ποῖον κατόρθωμα ἤθελεν εἶσθαι νὰ ἀνακαλυφθῇ. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη, ὁ πλανήτης τέλος ἐπαπίσθη καὶ ἔλαβε τὰ ἀστυκὰ δικαιώματά του, τούτέστιν ἡ Ἀκαδημία τῶν Παρισίων τῷ ἐπέτρεψε νὰ τελῇ τὴν περιόδόν του περίξ οὗτινος ἤθελεν ἐγκρίνει ἀστέρος, παρακαλοῦσα βοήθειαν καὶ προστασίαν παρὰ τῶν οὐρανίων ἀρχῶν, ἐὰν ἡ χρεῖα τὸ καλέσῃ.

Ὁ Κ. Λεβερριέ λαμβάνει παράσημον, ἄστρον ἀντ' ἄστρου· συντρῶγει μετὰ τοῦ Βου-Μάζα· λαμβάνει ἑδραν καθηγητοῦ, καὶ τὸ ὄνομά του ἐγγράφεται εἰς τὸ μητρώον τοῦ οὐρανοῦ. Ἀλλὰ φαίνεται, φίλε μου, ὅτι ὅλα ταῦτα δὲν ἦσαν ἄλλο, εἰμὴ συνωμοσία τῆς παλαιᾶς κυβερνήσεως κατὰ τοῦ γνωστοτάτου δημοκρατισμοῦ τοῦ Κ. Ἀραγῶ, τὸν ὅποιον εὐρύσκα αὕτη ἀκλόνητον εἰς τὰς δοξασίας του, ἠθέλησε νὰ τὸν καταπληρώσῃ εἰς τὴν ἐπιστήμην του. Ἐξ ἐκείνης τῆς στιγμῆς ἡ Ἀκαδημία διηρέθη εἰς δύο στρατόπεδα, τὸ τοῦ ἀστέρος καὶ τὸ ἕτερον. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, καταφθάνει ἡ ἐπανάστασις τοῦ Φεβρουαρίου, καὶ ὁ Κ. Ἀραγῶ ἀναδραίνει εἰς τὴν κυβερνητικὴν ἑδραν. Πρὸ πολλοῦ ὁ Κ. Ἀραγῶ εἶχεν ἐστημένον τὸ τηλεσκοπίόν του ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ κινήτου ἀστέρος, ὅστις καλεῖται δημοκρατία μὲν περιφραστικῶς, ἐξουσία δὲ ὀρθολεκτικῶς, καὶ τὸν ὅποιον τέλος αὐτὸς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἀνεκάλυψαν.

Ἐνόσω ὁ Κ. Ἀραγῶ ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἐξουσίαν οὐδὲν ἔπραξε· τὸ γνωρίζεις τοῦτο καλλίστα καὶ σὺ, ὅσον καὶ ἐγώ. Διώρισε μόνον τὸν Κ. Β. Ἀραγῶ Γεν. Διευθυντὴν τῶν Ταχυδρομείων. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν θὰ εἰπῇ, ὅτι ἔπραξεν τι. Ὁ Κ. Φραγκίσκος Ἀραγῶ εἶχε τὸν σκοπὸν του. Εἶναι, ἀλήθεια, δημοκράτης, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἄλλου εἶναι σοφός· καὶ ἐλπίζει πολὺ πλεον ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην του ἢ ἀπὸ τὰς δοξασίας ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν ἀθανασίαν.

Ὁ πλανήτης τοῦ Κ. Λεβερριέ οὐκ εἶα καθυελθὲν τὸν Κ. Ἀραγῶ, καὶ μιᾷ ἡμέρᾳ, χάρις εἰς τὴν ἐπιβόρῃν τοῦ ὑπουργοῦ ἀστρονόμου, ὁ πλανήτης ἀπελύθη ὡς ἀντεπανστατικός. Ὁ Κ. Λεβερριέ μάτην ἔπραττε καὶ ἐφώναζε, τῷ ἀφῆρσαν τὸν ἀστέρα του, ὡς ἀφῆρσαν τὴν θέσιν τοῦ βιβλιοφύλακος ἀπὸ τὸν ἐράσμιον Ἀλφρέδην Δεμουσέ. Φαίνεται μάλιστα, ὅτι, ἅμα ἐπληροφρήθη τοῦτο τὸ δυστυχὲς ἄστρον, ἔκρινεν εὐλογον νὰ γείνῃ ἄφαντον, ὡς οἱ ἀστέρες τῶν ΚΚ. Λουὶ Βλάν καὶ Κωσιδιέρου. Δὲν γνωρίζεται ἂν ᾔναι εἰς τὴν Ἀγγλίαν μετὰ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ βεβαίως εἰς τὸ εἶδαν εἰς τὴν Γερμανίαν.

Ἐν τούτοις ὁ Κ. Λεβερριέ δὲν παραιτεῖται τὸν πλανήτην του. Ἀποδεικνύει ὡς δύο καὶ δύο τέσσαρα, ὅτι τὸ ἄστρον του ὑπάρχει. Ἀλλ' εἰς ὅλας τὰς ἀποδείξεις τῷ ἀντιτάττουσιν δικαιολογίας, κατ' ἐμὲ, αἰτιολογίαν· τῷ λέγουσιν·

— Φίλτατε Κύριε! ὁ καιρὸς τῶν προνομίων παρῆλθεν. Ἐπὶ τῶν τυράννων, ἀπένεμον οὕτω πως πλανήτας, ἀλλὰ τοῦτο ἦτο κατάχρησις, ἣν κατέ-

παυσεν ἡ δημοκρατία. Ἐὰν ὁ Κ. Ἀραγῶ ἤθελε νὰ κολακεύσῃ τὴν ἐξουσίαν, καὶ αὐτὸς ἐπίσης ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ἕνα πλανήτην. Λοιπὸν, οὕτε ὑμεῖς πρέπει νὰ ἔχετε, ἀποῦ μάλιστα δὲν ἐγράψατε ποτὲ εἰς τὴν Ἑθνικὴν. Τὸ πᾶν τώρα εἶναι εἰς τὸν ὀπισθόδομον τῆς ἐφημερίδος ταύτης, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ ἀστεροσκοπεῖον. Πάρε το ἀπόφασιν, Κύριε. Ἡ Ἑθνικὴ καὶ ὁ Κ. Ἀραγῶ θέλουν ἔχει πάντοτε δίκαιον, ἐνὸς ἐμὲθα ἐν δημοκρατίᾳ· ἀλλ' ἔσο ἥσυχος, ἅμα ἐπανεέλθῃ ἡ βασιλεία θέλουν σοὶ ἀποδοῦσι τὸν ἀστέρα σου.

Ὅλα ταῦτα εἶναι ὀρθότατα, ἀλλὰ πῶς θέλουν πράξει; πῶς θέλει τελειώσει ἡ μεγάλη αὕτη πολιτικοεπιστημονικὴ ἔρις; Ὁ Κύριος Λεβερριέ, ὅστις ἔχει ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν ἀλήθειαν, ἡ ὁ Κ. Ἀραγῶ, ὅστις ἔχει τὴν Ἑθνικὴν θέλει νικήσῃ; Ἐγώ, ὡς καλὸς δημοκράτης τῆς προτεραίας, δίδω δίκαιον εἰς τὸν Κ. Ἀραγῶ, καὶ ζητῶ τὴν θέσιν τοῦ Κ. Λεβερριέ. ▯

Γ. Γ. Καθ' ἣν στιγμὴν ἐμελλὰ νὰ σφραγίσω τὴν ἐπιστολήν μου, κρότος κονονίων ἀγγέλλει εἰς τοὺς Παρισίους, ὅτι ἡ Γαλλία ἔτεκε νέον σύνταγμα. Αἱ ὠδῖναι τοῦ τοκετοῦ διήρκεσαν δύο μῆνας. Ἡ μήτηρ καὶ τὸ τέκνον διακείνται κακῶς. ▯

Ὅχι! ἡμεῖς δὲν θέλομεν νὰ μαντεύσωμεν κακὰ διὰ τὸ μέλλον τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ἀλλ' ἡ παρούσα κατάστασις τοῦ ἔθνους δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀρίστων. Ἡ ἀλήθεια αὕτη ἐξηγεῖται ἐντελέστατα δι' ἀριθμῶν. Ἐν δυσεκατομύριον φράγκων ζημίαις ὑπέστη μόνον τὸ δημόσιον ταμεῖον κατὰ τὸ ἐνεσῶς ἔτος. Αἱ δὲ ζημίαι τῶν ιδιωτῶν εἶναι ἀνυπολόγιστοι. Ἐν τούτοις ἡ πτωχία τοῦ λαοῦ ἐφθασεν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε ἡ πόλις τῶν Παρισίων εἶναι ἀναγκασμένη σήμερον νὰ δαπανήσῃ, ἔπειτα δαπανῶν καὶ ζημιῶν εἰκοσι περίπου ἑκατομμυρίων φράγκων, ἐννέα ἑκατομμύρια διὰ τὴν διατροφήν 300 χιλιάδων ψυχῶν κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ χειμῶνος. Εἰς ἕκαστον ἄτομον ἀναλογεῖται 15 λεπτὰ τὴν ἡμέραν διὰ κατοικίαν, τροφήν, ἐνδυμασίαν, θέρμανσιν! ...

Ἴσως, διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ μέγα τοῦτο ἔλλειμα εἰς τὰ οἰκονομικὰ τῆς Γαλλίας, μεγαλεπήβολός τις καὶ σοδαρὸς ἀνὴρ, ὁ Πορταλὴς, ἐπρότεινεν ἐπ' ἁπλῶς εἰς τὴν Συνέλευσιν νομοσχέδιον, ἵνα υποβάλλωνται ὅλοι οἱ ἄγαμοι εἰς τέλος τι ... μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς νυμφεύσεώς των. Ἄμα τοῦτο ἐκονολογήθη εἰς Παρισίους, τῶν μὲν ἀγάμων ὑπῆρξε μεγάλη ἡ κατακραυγὴ, τῶν δὲ μελλονύμφων, τῶν ὀλίγων τι προέβηκυών μάλιστα, ἀνέφραστος ἡ χαρὰ καὶ αἱ ἀξιώσεις, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν τοῦ ἀτυχοῦς καὶ ἐν δημοκρατίᾳ γυναικείου φύλου, καὶ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο περὶ ἀναγκαστικῆς συζεύξεως ἀπερρίσθη, ὡς τὸ περὶ διαζεύξεως ...

Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ἀναθρασμοῦ ἡ ἑλλὰς ἤρμευε, ἐντελὼς λησμονηθεῖσα. Ἡ ἐναρχὴ τῶν Βουλῶν ἐγένετο τὴν 28 τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου ὡς προαναγγείλαμεν. Αἱ ἀρχαιρεσίαι ὅμως ἔργον δεινόν· ὅθεν εἰκοσιν ὁλοκλήρους ἡμέρας ἐδαπάνησαν οἱ Κύριοι Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ εἰς προσόρτια, ἕως οὗ σχηματίσωσι τὰ γραφεῖα. Ἀλλ' ἂς ὁμολογήσωμεν ὅτι ἅπχξ συγκροτηθέντα, τὰ δύο νομοθετικά μας σώματα ἔδωκαν δείγματα ἀνηκούστου δραστηριότητος. Ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἐσχημα-

τίσθησαν τὰ τμήματα, ἐξελέχθησαν αἱ ἐπιτροπαί, οἱ εἰσηγηταὶ συνέταξαν τὰς ἀπαντήσεις, αἵτινες ἅμα ἀναγνωσθεῖσαι ἐγένοντο παραδεκταὶ ἄνευ περαιτέρω συζητήσεως. Ἡ Γερουσία ἀμύλλᾳ τοῦ πρὸς τὴν Βουλὴν τις ταχύτερον ν' ἀποπερατώσῃ τὴν ἀπάντησιν. Εἶχον δίκαιον. Βασιλικά γεύματα περιέμενον τὰ γραφεῖα καὶ τὰς ἐπιτροπὰς τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων αἵτινες ἐμελλον νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἀπαντήσεις!

Τὸ μόνον σημεῖον ζωῆς τοῦ νέου Ὑπουργείου εἶναι αἱ παύσεις, οἱ διορισμοί, αἱ μεταθέσεις. Τὸ μόνον σημεῖον ζωῆς τῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ σύγχυσις, ἡ ἀποσύνθεσις τῶν κομμάτων. Βεβαίως ἡ ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων αὐταπάρνησις, καὶ ὁ εἰλικρινὴς πατριωτισμὸς δὲν εἶναι σήμερον τὸ ἐπικρατοῦν τῆς κοινωνίας μας στοιχεῖον. Εὐτυχεῖς ὅσοι ἐπιζήσωσιν εἰς τὸν ἡθικὸν τοῦτον κλύδωνα!

Πολλὰ ἡδυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου! ἀλλ' ἡ Εὐτέρπη εἰς τὰ πολιτικὰ δὲν ἀναμίγνυται. Περιορίζεται ὅθεν γράφουσα περὶ Ἑλλάδος νὰ δημοσιεύσῃ τὴν ἀκόλουθον τοπογραφικὴν περιγραφὴν περὶ Ἀθηνῶν, ἣν φίλος τις μᾶς ἐκοινοποίησεν.

Υ. Γ. Φιλόκοσμοι καὶ φιλόκαλοι τινες Κυρίαί μας ἐζήτησαν νὰ εἰπώμεν τι καὶ περὶ συμῶν. Ἄν καὶ τοῦτο πλέον δὲν εἶναι τοῦ συμμοῦ, διότι οὐδ' εἰς αὐτοὺς τοὺς Παρισίους δὲν ἔχει πλέον ὄρεξιν τὸ ἐπαγωγὸν φύλον νὰ μεριμνᾷ καὶ τυρβάξῃ περὶ ἐνδυμασιῶν καὶ στολῶν, ἀλλ' ὅμως χάριν τῶν ὥραιων Ἑλληνίδων μας, θέλομεν διαλάβει περὶ συμῶν εἰς τὸ προσεχὲς φυλλάδιον.

ΓΟΡΓΙΑΣ.

ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ.

Πρὸς τὸν Κύριον Δ. Παλλέτον.

Εἰς Βιέννην.

Καὶ πάλιν περὶ Ἀθηνῶν! καὶ πόσον ἐκτενεῖς ποικίλαι ἀπαιτήσεις! πόσα γραφῆς θέματα — θεέ μου! ἐγὼ; — τὴν ἄποψιν, τὴν θέσιν, τὴν ἀρχαιολογίαν, τὸν ὀρίζοντα, τὴν ζωὴν, τὸν λαόν, τὰ ἔθνη, τὴν φιλολογίαν, τὴν ἀριστοκρατίαν, τὴν κοινωνικὴν συμπεριφορὰν, τὴν ... τοὺς ... τί μ' ἐνόμισες; πλούσιος εἶσαι; δὲν γράφεις εἰς Παρισίους πρὸς τὸν Κ. Εὐγ. Σύνον νὰ σοὶ προμηθεύσῃ ἰχνογράφον φυσικὸν καὶ ἡθικὸν πρὸς ἰχνογράφου εἰς τόμων δυάδα παντὸς ὅ,τι ἡ ἀριστοκρατικὴ ιδιοτροπία σου καὶ ὀρέγεται καὶ ἀπαιτεῖ; — Εἶδες ἀπὸ Ἕλληνας χεῖρα σύγγραμμα ὕλης τοιαύτης, σύγγραμμα φέρον τὴν ἀξίαν φιλολογικῆς ἀριστουργήματος, ἢ καὶ τὴν ἀξίαν παραλλήλου πρὸς εὐρωπαϊκά ἔργα σημασίας ὅποιαν σὺ ἀπαιτεῖς νὰ ἔχουν; — Κύτταξε· ἐν πέμπτον αἰῶνος παρῆλθε, καὶ ἡ Ἑλλάς;... καὶ ἡ φιλολογία τῆς; — εἰς τὴν γλῶσσαν ἀκόμη.

Ἀλλ' εἰς ἐπίμω·ν — θέλεις νὰ δοκιμάσω νὰ σ' εὐχαριστήσω χωρὶς νὰ ἔχω τὴν πρὸς τοῦτο πεποιθῆσιν· δυστυχῶς παρεμπίπτει ἐδῶ ὁ κανὼν ὅτι τῆς

ἐπιμονῆς τοῦ φίλου ὑπηρετρία πρέπει νὰ ᾔναι ἡ ὑπομονὴ τοῦ φίλου.

Ἐσκέφθην ὀλίγον — ἀλλ' ἡπατήθην· εἶχον ἀποταθῇ εἰς φίλον μου, οὗ τινος ὁ κάλαμος εἶναι πῶς εὐυπόλητος ἐνταῦθα.

— Τοῦτο εἶν' ἐργασία, φίλε μου, ἀπήντησεν ὁ κύριος οὗτος φυσικὸς καὶ ἡθικὸς ἰχνογράφος, δὲν δύναμαι νὰ ἐργασθῶ ... χωρὶς πληρωμῆν.

— Ἐλα δά!

— Ὅχι, δὲν ἀστείζομαι.

— Diable!

— Ἄς ᾔναι καὶ Teufel!

Ἀκούεις; Τίποτε χωρὶς πληρωμῆν.

Τῷ ὑποβάλλω θέμα, δι' ὃ δόξαν ν' ἀποκτήσῃ δύναται, καὶ αὐτὸς ξηροβήχων ζητεῖ ὅ,τι οἱ ἐκ συτήματος τοκογλύφοι.

Εὐτυχεστάτη ἀντιπαράθεσις — Ποιητὴς = τοκογλύφος!

Λοιπὸν νὰ γράψω μόνος· ἔστω ἀπεφάσιστα.

Ἄν ᾔτο δυνατόν νὰ ταχθῇ ἡ ἰχνογραφία μου μεταξὺ ἐκείνων, ὅσας ἐνίοτε ὁ φίλος σου Κ. Δυμάσος ἐκτελίσσει εἰς τὰς παρισιανὰς αἰθούσας περὶ τῶν ποιητικῶν ἀσύλων του, ἢ ὅσας ὁ μακαρίτης Σατωβριάνδος ἐξετύλιξεν, ἢ ὅσας ... σὲ βεβαίω, ἀσχημον πρᾶγμα δι' ἐμὲ δὲν ᾔτο· καὶ βλέπεις· μόνον διὰ νὰ ἀρέσω εἰς σέ — διότι βεβαίως, Δημήτρίε! ν' ἀρέσω θέλω εἰς πάντα ὅστις ἀρεστὸν τι παρ' ἐμοῦ ἀναμένει.

Γενικότητες.

Ἡ Ἀκρόπολις κεῖται πρὸς μεσημβρίαν τῆς πόλεως, καὶ κατέχει σχεδὸν ὁλόκληρον τὴν πλευρὰν τοῦ μέρους τούτου. Ἐπὶ τῆς ῥάχεώς της ὑψοῦνται μικραὶ οἰκοδομαί, ἐξ ὧν τινες χαίρουσι καθολικὴν ἀποπτεῖαν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ πεδίου.

Εἶναι αὐγὴ. — Εὐρίσκομαι ἐπὶ τοῦ εὐρέος ἐξώσου τῆς μεγαλητέρας τῶν οἰκοδομῶν τούτων· πρό τινων ἐνιαυτῶν οἱ σοφώτεροι ἄνδρες τῆς νέας Ἑλλάδος συμπεφρόμενοι μετὰ Γερμανῶν ἐπαίδευσιν ἐδῶ τὴν ἑλληνικὴν νεολαίαν ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστήμαις· δῶδεκα ἔτη κατέρρευσαν ἑκτοτ'· τίς ὁ καρπὸς τῶν δώδεκα ἐτῶν; — καὶ ἰδοὺ διδασκαλισκοί τινες, καὶ ἰδοὺ δικηγορίσκοι τινες ... σιγὴ!

Ἡ οἰκοδομὴ τῶρα εἶναι τὸ διδασκαλεῖον· παιδεύοντ' ἐδῶ τῶν ἀλληλοδιδασκητῶν οἱ διδάσκαλοι.

Βλέπω καθ' ὅλον τὸ μῆκος του ὡς γιγαντώδους ἐξοντωθέντος κόσμου κήτος ἀπολιθωθὲν τὸν φαλακρὸν ὑπόφαιον Ὑμηττὸν ἀνατολικὸν τόξον τοῦ Ἀθηναϊκοῦ ὀρίζοντος· ἐκτείνειτ' αὐτὸς ἀπὸ τοῦ πεντελικοῦ μέχρι τῶν μεσημβρινῶν παραλίων· ἡ γραμμὴ του αὕτη εἶναι τετράωρος· ὁ χεῖμαρρος Ἰλισσὸς τοὺς ὀμβροφόρους μῆνας τοῦ φθινοπώρου λούει τοὺς πόδας τοῦ γέροντος εἰς φάραγγα ὡς εἰς μακροτενὴ θεοποίητον λεκάνην.

Εὐτυχία! τὸ στερέωμα δὲν ἔχει οὔτε μίαν κηλίδα — οὐρανὸς ὁλογάλανος! — Μόνον ἐκεῖ πέραν, πέραν χαμηλὰ πρὸς τὸν βορρᾶν ὅπου γήλοφοι λίθινοι ὑψοῦνται ὡς βραχεῖαι ἐπαύλεις ἀποτελοῦσαι μικρὸν μέρος τοῦ ἀθηναϊκοῦ περιβόλου, ἐκεῖ μόνον βραδέως συσρέφονται νεφάλια... — θεέ! καὶ κύριε! — βλέπω ὑπτίαν

Οὐρανὸς ὁλογάλανος! πρᾶγμα σύνηθες εἰς τὸν